

Balio Sruogos laiškas Juozapai Sruogai, 1938-08-03, iš Kauno - į Tilžę

Mielas Juozapai, / Buvau besiruošiąs daryti ekspertizą dėl „Willy“, bet jau gavau tavo laišką.

Mielas Juozapai,

Buvau besiruošiąs daryti ekspertizą dėl „Willy“ [1], bet jau gavau tavo [2] laišką [3]. Mano nuomonė būtų buvusi labai neigiama, be to, dar ir išvaizda „Willy“ baisiai paršyva. Šiais laikais – pilniausia prasmė tau būtų pirkti prancūzišką mašiną, – atpigus frankui jos labai pigios, o yra labai gerų ir gražių. Amerikoniškos mašinos per daug standartizuotos, – greit iškliba. Be to, reikia pirkti mašiną tokios firmos, kurios mašinos plačiau vartojamos Lietuvoje, kitaip – vėliau suės Tave atsarginės dalys.

Kainoraštis kainuoja 10 Lt. Jei jis tau nereikalingas – gali man grąžinti. Nors, jei statysi namus, bus reikalingas.

Pas mane jau šią savaitę bus iškeltas stogas ir iškišti kaminai. Skubu skubu, o vis dėlto laiko labai daug išeina. Tat aš šią vasarą neturėsiu jokių atostogų, tik išmoksiu naujo amato – pasidarysiu rangovas.

Tavo sklypas buvo baisiai apaugęs žolėmis – piktžolėmis [4]. Netrukus jos būtų pradėjusios žydėti – ir nuteršusios, nusėjusios piktžolėmis visų kaimynų sklypus. Tat kaimynų prašomas aš įsakiau tas žoles išpjauti, juo labiau kad jos ir tavo žemę alino. Jei tavo statyba dar negreit prasidės, tai sklypas reikėtų suarti – nors kiek apnaikinti piktžoles. Ateity reikės padėti labai daug darbo, kol jas išnaikinsi, tat ir dabar, jei nekovoja su jomis, tat nors veistis nereikėtų joms padėti. Išpjautosios piktžolės turbūt reikės sunešti į krūvą ir apipilti žemėmis, – tegul supus, nors komposto bus. Su išpjovėju dėl kainos nesitariau dar, nors ir jis pats buvo suinteresuotas jas išpjauti, kitaip – ir jo daržą (kaimynus) žolės būtų nuteršusios.

Šiomis dienomis Ad. [5] reikalu vėl eisiu pas Mas. [6]

Geriausių linkėjimų p. Bronei [7].

Tavo Balys [8]

1938. VIII. 3 [1r] // [1v] //

KOMENTARAI

- [1] Birželio pabaigoje, dar prieš išvykdamas atostogų į Lenkiją, Bad Reinerz kurortą, Juozapas Sruoga kreipėsi į brolių Balį Sruogą, prašydamas patarimo dėl naujo automobilio:

„Tu jau žinai, kad aš esu pardavęs savo automobilį. Maniau, kad iš Valiutų komisijos galėsiu lengvai gauti leidimą kitam pirkti (mat aš galėjau gauti Ford'ą 8 cil. 60 P. S. franco Hamburg [nemokamas pristatymas iki Hamburgo] už 811 \$“. Bet dr. Z.[aunius] nėra linkęs mano prašymą patenkinti. Jo sąlygos man nepriimtinos! Tiesa, aš irgi maniau, kad naują man teks pirkti Lietuvoje! Mus interesuoja toks auto, kurs nedaug vartotų benzino. – Štai aš turiu prospektą vienam amerikoniškam auto 8–48 P. S., kurs neva 100 klm. suvartoja tik 7 litrus. Jis vadinasi „Willy“. – Iš prospekto (aprašymo) atrodo, kad juo galima susidomėti. Man įdomu, koks jo dydis iš vidaus. Ar tu, būdamas Laisvės alėjoj, negalėtum užsukti į Maironio g-vę pas Frumkiną; jis tą mašiną parduoda! Tu juog tokio pat ūgio, kaip ir aš. Jeigu tau tiks, tai tiks ir man.

Ką tu žinai apie tą markę? Ką sako šoferiai? Automobilį „Willy“ turi „Paramos“ tarnautojas Vaitkevičius ir dr. Laurinavičius. Gal tu surastum galima paskambinti jiems telefonu ir paklausti jų nuomonės apie jų turimą „Willy“. Ar tikrai jis suvartoja 7 ltr., koks jo pajėgumas Lietuvos keliais? Kokie trūkumai pastebėti; ar gerai startuoja? – ir tt. – Mažą automobilį aš norėčiau turėti, bet, žinoma, aš turiu į jį ir tilpti! – Tiesa, jis nėra pigus, bet manau, kad būtų galima nusiderėti. Jau vien muito atpultų apie 1 000 litų. – „Willy de luxe“ kainuoja Lt 6. 700. – Įdomu, kiek kainuoja standartinis?“ (Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Tilžės – į Kauną, 1938-06-28, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 858, l. 1r-v).

- [2] Juozapas Sruoga (1886–1957) – vyriausiasis Balio Sruogos brolis. Teisininkas, diplomatas, URM tarnautojas. 1934–1940 m. Lietuvos konsulas Tilžėje.

Juozapas Sruoga buvo dėkingas broliui už patarimus ir pasirūpinimą jo reikalais: „Aš tau taip tankiai ir visokiais reikalais suku galvą, kad man pačiam jau net nebepatogu. Man būtų labai malonu, jeigu aš galėčiau kaip nors ir tau patarnauti – atsilyginti. Pasakyk tik kaip“ (Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Tilžės – į Kauną, 1938-06-28, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 858, l. 1v).

- [3] Birželio pabaigoje Juozapas Sruoga rašė Baliui Sruogai:

„Mielas Boleslavai,

Vakar parašiau tau laišką automobilio „Willys“ reikalu. Nespėjau išsiųsti laišką, kaip atvyko Senkai ir taip išpeikė tą auto, kad man jis visai neberūpi. Jis suvartoja tikrumoje ne 7 ltr., bet 15 ltr. ir labai genda! Taigi tuo reikalu nesirūpink ir dovanok už galvos sukimą.

Tuo tarpu tiek.

Viso gero.

Brolis Juozapas

1938 VI 29“ (Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Tilžės – į Kauną, 1938-06-29, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 858, l. 1r, 2r).

- [4] „Likusius pinigų [nuo knygos] sumokėk už piktžolių nupjovimą. Bijau, kad aparimui neužteks, bet jeigu tu surastum kas aparia, tai pasamdyk. Bronė bus greit Kaune ir sumokės tau, kiek trūks. J“ (Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Tilžės – į Kauną, 1938-07-06, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 858, l. 1v).
- [5] Adolfas Sruoga (1887–1941) – vyresnysis Balio Sruogos brolis. Buvęs Pašto valdybos direktorius, nuo 1933-10-14 kalinys Kauno sunkių darbų kalėjime. 1935 m. vasario mėn. Nuteistas dėl didelės vertės pašto ženklų pasisavinimo, jų neteisėto pardavinėjimo, pašto ženklų klastojimo. Jam skirta 15 metų sunkių darbų kalėjimo.
- [6] Boleslovas Jonas Masiulis (1889–1965) – teisininkas. 1938 m. teisingumo ministras Vlado Mirono (1880–1953) vadovaujamoje Vyriausybėje. Jis turėjo didelę teisininko darbo praktiką, užėmė svarbius postus: 1919–1920 m. buvo taikos teisėjas Kaune, 1920–1922 m. – Kauno apygardos teismo teisėjas, 1923–1926 m. vicepirmininkas, 1926–1928 m. Vyriausiojo Tribunolo teisėjas.

- [7] Bronė Jazbutytė-Sruogienė (1896–1950) – Juozapo Sruogos žmona, sklypo Kaune, Žaliakalnyje, Ramiojoje gatvėje Nr. 7A, savininkė.
- [8] Balys Sruoga (1896–1947) – Juozapo Sruogos brolis, Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas; nuo 1932 m. – profesorius. Juozapo Sruogos kaimynas Kaune, sklypo Žaliakalnyje, Ramiojoje gatvėje Nr. 9B, savininkas.